

2025-09-22
A2025/00937

Arbetsmarknadsdepartementet
Arbetsmarknadsenheten

Ledamöterna i
Övervakningskommittén för det
nationella programmet för Europeiska
socialfonden+ 2021–2027

Förslag till ändringar av det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027

Ärendet rör förslag till ändringar av det nationella programmet för
Europeiska socialfonden+ (ESF+) som avser:

1. Nya strategiska partnerskap
2. Omfördelning av överskott från programområde F
3. Uppdateringar avseende nödvändiga villkor
4. Rättelse av utfallsindikator för programområde C

För övervakningskommitténs godkännande bifogas förslaget, version 5.0 av
programmet.

1. Nya strategiska partnerskap

Regeringen har beslutat att strukturfondspartnerskapen för ESF+ och
Europeiska regionala utvecklingsfonden ska ersättas av strategiska
partnerskap.

Motiven för avskaffandet av strukturfondspartnerskapen var bl.a. kritik från
Riksrevisionen¹ och kommissionens revisorer. Kommissionens revisorer
kritiserade att strukturfondspartnerskapens prioriteringar mellan
projektansökningar var bindande, vilket de ansåg vara i strid med EU-

¹ Regionala strukturfondspartnerskap – ger de förutsättningar för en effektiv användning av EU-medel (RiR
2020:10)

regelverket² som anger att det är de förvaltande myndigheterna som ska välja ut insatserna i programmen. Frågan om strukturfondspartnerskapen behandlades i SOU 2024:22³, där avskaffande föreslogs. I juni 2025 beslutade riksdagen att lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap skulle upphöra att gälla (prop. 2024/25:158). De nya strategiska partnerskapen (som kommer vara i funktion från november 2025) regleras i förordning, se [SFS2025-679.pdf](#). Detta innebär att programmet för ESF+ behöver ändras.

Följande text i programmet för ESF+ föreslås tas bort (s. 95):

”Strukturfondspartnerskapen

Inom ramen för svensk förvaltning av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ ska strukturfondspartnerskap bildas inom varje geografiskt område för de regionala programmen för Eruf och motsvarande regional handlingsplan för ESF+. Strukturfondspartnerskapet ska prioritera mellan av förvaltande myndighet godkända ansökningar. Alternativ till det svenska systemet med regionala strukturfondspartnerskap kommer dock att utredas.”

Följande text föreslås läggas in i programmet:

”Strategiska partnerskap

Ett gemensamt strategiskt partnerskap ska finnas för varje geografiskt område för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande regionala handlingsplaner inom programmet för ESF+. De förvaltande myndigheterna ska i arbetet med utlysningssplaner för, och utlysningar av, fondmedel samverka med dessa partnerskap.”

- Se gulmarkerat s. 95 i programförslaget.

2. Omfördelning av överskott från programområde F

Insatserna i programområde F (Fast-Care), som avsåg bl.a. matchande insatser och utbildning i svenska för flyktingar från Ukraina, avslutades i enlighet med EU-regelverket under 2024. De avsatta EU-medlen uppgick till

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060, artikel 72

³ En ny organisation för förvaltning av EU-medel

totalt ca 35 miljoner euro, varav ca 5 miljoner euro dock inte hann utnyttjas. Detta överskott kan omfördelas till annat programområde.

Överskottet föreslås omfördelas till programområde A2 (arbetslösa) för kategorin mer utvecklade regioner⁴. Detta kan motiveras av den fortsatt höga arbetslösheten och hög efterfrågan inom programmet på insatser för arbetslösa. I följande tabell redovisas översiktligt fördelningen mellan programområden före och efter föreslagen omfördelning.

EU-medel i programmet för ESF+ 2021–2027 (miljoner euro, avrundat)				
Programområde⁵	Nuvarande fördelning		Efter omfördelning	
	Belopp	Andel	Belopp	Andel
A1: Sysselsatta	193	27 %	193	27 %
A2: Arbetslösa	277	39 %	<u>282</u>	<u>40 %</u>
B: Medel till Arbetsförmedlingen	99	14 %	99	14 %
C: Ekonomisk utsatthet	21	3 %	21	3 %
D: Glesbefolkade områden	46	7 %	46	7 %
E: Social innovation	35	5 %	35	5 %
F: Fast-Care (avslutat)	35	5 %	<u>30</u>	<u>4 %</u>
Totalt	707	100 %	707	100 %

- Se gulmarkerat i tabell 4–8 s. 34–35, tabell 4–8 s. 61–62 och tabell 11 s. 69 i programförslaget.

Med anledning av omfördelningen till programområde A2 föreslås målet för antalet deltagare 2029 i programområdet räknas upp proportionellt från totalt 61 939 till totalt 63 099 deltagare.

- Se gulmarkerat i tabell 2 s. 33 i programförslaget.

3. Uppdatering avseende nödvändiga villkor

Till programmet för ESF+ finns s.k. nödvändiga villkor. De nödvändiga villkoren är indelade i dels övergripande nödvändiga villkor (som gäller för

⁴ Totalbelopp för övergångsregionen är fastställt av EU-kommissionen och kan inte ändras.

⁵ Inte de formella namnen på programområdena.

alla berörda fonder), dels tematiska nödvändiga villkor (som är fondspecifika). Medlemsstaten ska säkerställa att dessa villkor är uppfyllda och respekteras under hela programperioden⁶.

De övergripande nödvändiga villkoren avser:

- *offentlig upphandling*
- *statligt stöd*
- *stadgan om de grundläggande rättigheterna*
- *FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.*

De tematiska nödvändiga villkoren för ESF+ avser:

- *arbetsmarknadspolitik*
- *utbildningssystem*
- *social delaktighet och fattigdomsbekämpning*

En uppdatering av motiveringarna i programmet för ESF+ till hur Sverige uppfyller villkoren gjordes senast 2023 och en ytterligare uppdatering föreslås nu ske. Samtliga nödvändiga villkor bedöms fortsatt vara uppfyllda.

- Se gulmarkerat s. 71–75, 77, 78, 82–88, 90–92 i programförslaget. Smärre omformuleringar (ofta gjorda med anledning av teckenbegränsningar i kommissionens mall) har inte gulmarkerats. Länkar har till stor del tagits bort.

4. Rättelse av utfallsindikator för programområde C

Rättelse av ID-nr och namn för en av utfallsindikatorerna för programområde C föreslås ske.

- Se gulmarkerat i tabell 2 s. 44 i programförslaget.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060, artikel 15

5. Den fortsatta processen

Under förutsättning av att övervakningskommittén godkänner förslaget till programändringar avser regeringen att i nästa steg besluta om förslaget. Därefter ska regeringen överlämna förslaget till Europeiska kommissionen för godkännande.